

Nr 312.

Af herr **Sandler**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående understödjande af folkbiblioteksväsendet.

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 179 föreslås, att statsunderstöd må kunna utgå förutom till kommunala bibliotek och skolbibliotek äfven till riksförbund, som enligt vissa i propositionen närmare angifna grunder bedrifva biblioteksverksamhet genom studiecirkelar eller andra sammanslutningar med likartadt syfte. Skulle denna Kungl. Maj:ts framställning, såsom är att hoppas, vinna Riksdagens bifall, hade staten därigenom gifvit de olika folkföreningarnas biblioteksverksamhet ett välbehöfligt stöd. En bland de i förslaget ingående bestämmelserna är emellertid ägnad att väcka betänkligheter. Statsunderstöd till riksförbund skall enligt förslaget utgå med lägst 3,000 kronor. Ett riksförbund, som bedrifver studiecirkelverksamhet, kan alltså icke komma i åtnjutande af statsunderstöd med mindre inom detsamma under nästföregående år för inköp och bindning af böcker m. m. användts minst 6,000 kronor. Denna förutsättning för statsanslag torde vara onödigt sträng. De i frågan tillkallade sakkunniga hade föreslagit 2,500 kronor som minimum. Siffran har i propositionen höjts till 3,000 kronor med den till statsrådsprotokollet anförda motiveringen, att intresset inom en förening för här berörda verksamhet gifvetvis bör ha visat sig vara synnerligen starkt och offervilligt, om den skall förtjäna understöd af statsmedel.

Mot denna grundsats är i och för sig icke något att invända. Staten bör icke genom anslag understödja de fria folkföreningarnas biblioteksverksamhet förrän genom omfattningen af deras själfverksamhet framgått, att verksamheten vunnit nödig stadga. Det är därför ändamålsenligt, att ett anslagsminimum fastställes, icke minst därför att staten härigenom kan befordra en önskvärd centralisering äfven af föreningarnas biblioteks-

verksamhet. Men tillämpningen af denna riktiga grundsats synes dock väl rigorös. Vinner nu föreslagna bestämmelse Riksdagens godkännande, torde under den närmaste tiden knappast mer än ett riksförbund med biblioteksverksamhet i studiecirkelform blifva berättigadt till understöd. Äfven den af de sakkunniga förordade siffran, 2,500 kronor, torde, åtminstone för närvarande, vara väl hög. Man bör kunna anse stadgan i verksamheten tillräckligt vitsordad, då en organisation uppnått en inköpssumma af lägst 4,000 kronor, hvarför anslagsminimum åtminstone för den närmaste tiden borde kunna sänkas till 2,000 kronor.

Fördenskull hemställes,

att Riksdagen måtte besluta, att till de i Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 179 åsyftade riksförbunden statsanslag må kunna utgå med ett belopp af lägst 2,000 kronor och högst 15,000 kronor.

Stockholm den 29 april 1912.

Rickard Sandler.
